

Informacija o realizaciji Plana obrazovanja odraslih u 2012. godini

Uvod

U svijetu u kome živimo i koji se dinamično mijenja, obrazovanje sve više postaje ključni faktor za ekonomski rast društva, smanjenje siromaštva, socijalnu uključenost i lični razvoj pojedinca. Formalni sistem obrazovanja nije više dovoljan da savremenom čovjeku pruži neophodna znanja potrebna za život i rad. Razvoj cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih sve više postaje prioritet u obrazovnom sistemu. Važnost obrazovanja odraslih sve je veća zbog demografskog trenda starenja stanovništva u Crnoj Gori i EU, kao i radi smanjenja nezaposlenosti uslijed neprilagođenosti postojeće obrazovne strukture stanovništva tržištu rada i očekivanim novim zahtjevima. Učenje i obrazovanje odraslih pruža ljudima neophodna znanja, vještine i kompetencije koje im omogućavaju bolju poziciju na tržištu rada. Jedna od važnih uloga obrazovanja odraslih je u osnaživanju ljudi da se nose sa ekonomskim i socijalnim promjenama, da aktivno učestvuju u društvu i njeguju kulturne promjene.

Razvoj društva se prvenstveno može postići putem ulaganja u ljudske resurse, posebno u obrazovanje. Dinamičan razvoj novih tehnologija uslovljava stalne promjene na radnom mjestu i potrebu zaposlenih i nezaposlenih da stiču nova znanja, vještine i kompetencije kako bi se prilagodili potrebama tržištu rada. U odnosu na inicijalno formalno obrazovanje, za obrazovanje odraslih je specifično da postoji bliža veza sa socijalnom politikom, potrebama i zahtjevima tržišta rada.

Da bi podstakla razvoj obrazovanja odraslih u cilju razvoja tržišta rada, smanjenja nezaposlenosti i podizanja obrazovnog nivoa stanovništva, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 1. aprila 2010. godine usvojila **Plan obrazovanja odraslih u Crnoj Gori (2010-2014)**. Plan obrazovanja odraslih i razrađeni godišnji planovi, treba da omogući efikasno sprovođenje ciljeva, definisanih u Strategiji obrazovanja odraslih u Crnoj Gori za period 2005-2015. godine. Na osnovu usvojenog četvorogodišnjeg Plana obrazovanja odraslih, Ministarstvo prosvjete i sporta je na prijedlog Centra za stručno obrazovanje donijelo **Godišnji plan obrazovanja odraslih za 2012. godinu**. Godišnji plan obrazovanja odraslih sadrži planirane aktivnosti i programe obrazovanja raspoređene na jedinice lokalne samouprave sa utvrđenim brojem polaznika/ca programa. Godišnjim planom obrazovanja

odraslih se detaljno razrađuju i raspodjeljuju po opštinama planirane aktivnosti koje će biti realizovane po prioritetnim oblastima obrazovanja odraslih. Realizacija planiranih aktivnosti će uticati na povećanje zapošljivosti nezaposlenih lica, kao i na unapređivanje znanja, vještina i kompetencija zaposlenih lica, kako bi odgovorili na zahtjeve radnog mjesta i poslodavca. Godišnjim planom obrazovanja za 2012. godinu bile su predviđene aktivnosti koje su imale za cilj da se značajan broj građana uključi u programe sticanja ključnih vještina i osposobljavanja za potrebe tržišta rada.

Zbog značaja koje obrazovanje odraslih ima na zapošljavanje i razvoj, potrebno je u narednom periodu da lokalne samouprave planiraju i izdvajaju više sredstava za obrazovanje odraslih kako bi značajnije uticale na otklanjanje neusklađenosti na tržištu rada i podizanju nivoa obrazovanja stanovništva. U poslove planiranja i finansiranja obrazovanja odraslih potrebno je uključiti i privatni sektor kako bi se ostvarili dugoročni ciljevi u ovoj oblasti. U većini lokalnih samouprava ne postoji služba koja je zadužena da prati realizaciju programa obrazovanja odraslih i ne postoji uređena baza podataka o planiranim i realizovanim obukama što značajno otežava sumiranje podataka iz ove oblasti, a koji su neophodni za planiranje i donošenje operativnih godišnjih planova obrazovanja odraslih na državnom nivou.

Rezime:

U Godišnjem izvještaju dat je prikaz realizovanih aktivnosti u 5 prioritetnih oblasti obrazovanja odraslih:

- stručno obrazovanje i usavršavanje,
- osnovno obrazovanje,
- razvoj ključnih kompetencija,
- obrazovanje i osposobljavanje kadra koji radi u obrazovanju odraslih,
- obrazovanje ranjivih grupa.

U odnosu na Godišnji plan obrazovanja odraslih za 2012. godinu, realizovane aktivnosti su u granicama planiranih.

je: Radi podsticanja daljeg razvoja obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja u Crnoj Gori, u narednom periodu potrebno

- promovisati značaj cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih na državnom i lokalnom nivou (medijska kampanja, organizovanje festivala obrazovanja odraslih, okrugli sto), kao važnog resursa za povećanje zapošljivosti i ekonomski razvoj zemlje;
- planirati i uložiti više sredstava za razvoj obrazovanja odraslih u Crnoj Gori radi otklanjanja neusklađenosti na tržištu rada i podizanja obrazovnog nivoa stanovništva;
- da lokalne samouprave u svojim budžetima posebno planiraju sredstva za finansiranje programa za obrazovanje odraslih u cilju podsticanja cjeloživotnog učenja i smanjenja stope nezaposlenosti u opštinama;
- da lokalne samouprave oforme službe koje će pratiti realizaciju programa obrazovanja odraslih i urede evidenciju podataka o planiranim i realizovanim obukama a, koji su neophodni za planiranje i donošenje operativnih godišnjih planova obrazovanja odraslih na državnom nivou.

POPIS KORIŠĆENIH SKRAĆENICA

MPS	MINISTARSTVO PROSVJETE I SPORTA
MRSS	MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
CSO	CENTAR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE
ZZZCG	ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE
PKCG	PRIVREDNA KOMORA CRNE GORE
UPCG	UNIJA POSLODAVACA CRNE GORE
MBA	MONTENEGRO BIZNIS ALIJANSA
DMSP	DIREKCIJA ZA RAZVOJ MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA

1. STRUČNO OBRAZOVANJE

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Rezultati	Broj
Promovisanje koncepta cjeloživotnog učenja	CSO u saradnji sa institucijama socijalnog partnerstva	Organizatori obrazovanja odraslih, institucije socijalnog partnerstva, NVO sektor, poslodavci, šira javnost	10 aktivnosti: prezentacije, konferencija, seminari, okrugli stolovi	150 učesnika/ca
Organizaciju XI Dana obrazovanja i učenja odraslih	CSO u saradnji sa Srednjom elektro-tehničkom školom «Vaso Aligrudić» uz podršku DVV Internationala iz Njemačke	Predstavnici stručnih škola i organizatora obrazovanja odraslih iz Podgorice i Nikšića	Obuka za izradu programa/materijala za E-učenje	16 polaznika/ca
Realizacija Projekta »E-learning«	CSO uz podršku DVV Internationala iz Njemačke	Predstavnici Ministarstva, Zavoda za školstvo, Ispitnog centra, stručnih škola i organizatora obrazovanja odraslih	Okrugli sto koji je vodila profesorka Šefika Alibabić sa Filozofskog fakulteta iz Beograda	6 materijala za e-učenje
Organizacija okruglog stola u cilju obilježavanja svjetskog dana pismenosti »Pismenost kao osnov cjeloživotnog učenja«	CSO uz podršku DVV Internationala iz Njemačke	Predstavnici Ministarstva, Zavoda za školstvo, Ispitnog centra, stručnih škola i organizatora obrazovanja odraslih	5 okruglih stolova na temu «Značaj potencijala obrazovanja odraslih za lični ekonomski i društveni razvoj»	20 učesnika/ca
Realizacija Projekta «Lobiranje u obrazovanju odraslih»	CSO u saradnji sa MPS-om uz podršku DVV Internationala iz Njemačke	Predstavnici nadležnih ministarstava, lokalnih samouprava, Socijalnog savjeta, Savjeta za održivi razvoj i dr.		65 učesnika/ca
Pripremljeni i usvojeni	CSO	Mladi i odrasli	Urađeni i usvojeni	6 standarda zanimanja

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Rezultati	Broj
standardi zanimanja	Nacionalni savjet za obrazovanje		standardi zanimanja	
Priprema i usvajanje programa obrazovanja za osposobljavanje ili prekvalifikaciju za određeno zanimanje	CSO Nacionalni savjet za obrazovanje	Odrasla lica	Urađeni i usvojeni programi obrazovanja	6 programa (4 usvojena programa)
Realizacija programa obuke nezaposlenih lica za poznatog poslodavca	ZZZCG	Nezaposlena lica	Programi osposobljavanja i prekvalifikacije	56 polaznik/ca
Realizacija programa obuke nezaposlenih lica za tržište rada za zanimanja	ZZZCG	Nezaposlena lica		95 polaznika/ca
Realizacija programa stručnog osposobljavanja kroz volonterski rad	ZZZCG	Nezaposlena lica		254 polaznika/ce
Realizacija seminara, radionica i konferencija	MRSS	Zaposlena lica	Realizovano 65 različitih edukativnih aktivnosti	892 učeska/ce
Realizacija seminara, okruglih stolova i	PKCG	Zaposlena lica	Realizovano 35 različitih edukativnih aktivnosti	1487 učesnika/ca

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Rezultati	Broj
prezentacija za zaposlene				
Realizacija seminara, okruglih stolova za članove Unije poslodavaca, preduzeća, poslodavce, buduće preduzetnike	UPCG	Članovi Unije poslodavaca, preduzeća, poslodavci, budući preduzetnici, studenti, nezaposleni i dr.	Realizovano 18 različitih aktivnosti (seminari, konferencije, okrugli stolovi, predavanja za studente)	450 učesnika/ca na aktivnostima UPCG i veliki broj studenata na predavanjima
Realizacija seminara, okruglih stolova za članove Montenegro biznis alijanse	Montenegro biznis alijansa	Članovi montenegro biznis alijanse, poslodavci	Realizovano nekoliko aktivnosti	70 učesnika/ca na aktivnostima ma
Realizacija različitih oblika stručnog usavršavanja zaposlenih u državnoj upravi	Uprava za kadrove Crne Gore	Zaposleni u državnoj upravi i jedinicama lokalne samopuprave	Realizovano 339 različitih aktivnosti	8.823 učesnik/ca

2. OSNOVNO OBRAZOVANJE

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Broj realizovanih programa seminara/radionica	Broj polaznika
Realizacija programa osnovnog obrazovanja odraslih	Licencirani organizatori obrazovanja odraslih	Odrasla lica sa nezavršenom osnovnom školom	9 realizovanih programa	270 polaznika/ca

3. RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Broj realizovanih programa seminara/radionica	Broj polaznika
Realizacija programa za ključne vještine	ZZZCG	Lica sa invaliditetom, dugoročno nezaposlena lica, teže zapošljiva lica	Realizovano 12 programa	426 polaznika/ca
Realizacija različitih programa za preduzetnike	DMSP	Predstavnici malih i srednjih preduzeća	Realizovano 4 različita programa	123 učesnika/ce

4. OBRAZOVANJE I OSPOSABLJAVANJE KADRA KOJI RADI U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Rezultati	Broj polaznika/ca
Andragoško osposobljavanje kadra koji radi u obrazovanju odraslih	CSO	Nastavni kadar koji radi u obrazovanju odraslih	Realizovano 5 seminara	100 učesnika/ca

5. OBRAZOVANJE RANJIVIH GRUPA

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Broj seminara/ radionica	Broj polaznika/ca
Realizacija programa elementarnog funkcionalnog opismenjavanja za pripadnike romske nacionalnosti	Fondacija za stipendiranje Roma i osnovna škola	Nepismena lica Romske nacionalnosti	grupe polaznika/ca	15 polaznika/ca
Realizacija programa osposobljavanja za zanatska zanimanja za pripradnike romske nacionalnosti	Fondacija za stipendiranje Roma, Crveni krst, CSO,ZZZCG	Lica romske nacionalnosti bez zanimanja	grupa polaznika/ca	8 polaznika/ca
Realizacija aktivnosti sa licima koja imaju posebne obrazovne potrebe: - Sunčane radionice - Obuka za personalnog asistenta za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama - Obuka asistenata za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju	ZZZ CG i biro i rada Udruženje za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju Nikšić NVO Druga šansa u Novom NVO Inter -Mont iz Bara	Lica sa posebnim obrazovnim potrebama	Više grupa	25 lica 4 lica 10 lica

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Ciljna grupa	Broj seminara/ radionica	Broj polaznika/ca
- Osobe sa invaliditetom u središtu društvene kohezije - Naša ID kartica - Izrada suvenira - Asistent u nastavi romske djece - Javni radovi na lokalnom nivou za podizanje radnih potencijala, znanja i vještina	Biroi rada	Teže zapošljiva lica, dugoročno nezaposlena lica		6 lica 4 lica 35 lica 4 polaznika/ce 455 učesnika/ca
Radioničarske aktivnosti	ZZZ CG i biroi rad	Teško zapošljive grupe	Više grupa	1568 učesnika/ca
Programi profesionalne rehabilitacije	ZZZ CG	Lica sa invaliditetom	Više grupa	40 učesnika/ca
				Ukupno: 15 466 polaznika/ca